de længe havde været i det daglige Liv. — Saa blev Kvindernes Frihedsbrev skrevet; men desværre, det var ikke fuldgyldigt endnu. En Afstemning over hele Landet skulde hænge »det kongelige Segl« under. Alle Kaliforniens Mænd, de ædleste, for hvem Fædrelandets Vel var mere end egen Magt, de sletteste, hvis Overbevisning var til Fals for den højestbydende, skulde den 10. Oktober lægge deres Lod i Vægtskaalen — for eller imod. — Mange tusinde Mænd skulde paavirkes, det saa ud som et umuligt Arbejde; men Kvinderne veg ikke tilbage. De vidste, hvad en Sejr i denne, den næststørste og rigeste Stat i Amerika, Gennemgangsleddet for Orientens mange Handlende, vilde betyde ikke blot for de andre Staters Kvinder, men for Opfattelsen af Kvindens Stilling over hele Verden; og de kastede sig ind i et rastløst Arbejde, som paa faa Maaneder skulde bringe Retfærdighedens og Frihedens Fakkel til at skinne ind i hver Krog af den udstrakte Stat. —

I Automobiler fløj Mænd og Kvinder saa højt op paa Bjærgene, saa dybt nede i Dalene, som der kunde findes en Hytte. Unge festklædte Kvinder drog fra By til By, sang og talte og overbeviste med deres smittende Ungdomsfriskhed Befolkningen om, at Kvindesagen ikke, som mange tror, er et Paafund af gamle ensomme Kvinder, der er tilsidesatte i Livets Kapløb, men at netop den ny Tids skønneste og bedste Tanker er knyttede til den. — Kvindernes Opfindsomhed lod dem en Dag sprede nydelige smaa Klatpapirblokke ud til alle, der havde det mindste med Skriveri at gøre, — hvert lille Blad bragte Bud om Afstemningens store Betydning. — En anden Dag udsendtes Tusinder af Postkort, der skulde overbevise de Handlende om, at det var i deres egen Interesse at stemme for Kvindernes Valgret, fordi Kvinderne vilde blive bedre Kunder, jo friere og mindre økonomisk afhængige de blev. Eller de fandt paa at spørge de mest indflydelsesrige Mænd om deres Stilling til Sagen. Mange af de Svar, der indløb, vidner smukt om de amerikanske Mænds Frisind; hør blot eet: »Jeg har i Colorado set ædle Mænd blive valgte ved Kvindernes Stemmer og daarlige falde ved samme Magt, og hellere end at se Kvinderne berøvede deres Stemmeret, vilde jeg gribe til Sværdet for at bevare den.«

1/2 Million Flyveskrifter spredtes fra Automobiler, Kupeer, ja endog fra Balloner, som svævede 2200 Fod over en stor Menneskemængde.

Snart holdt de Taler fra deres smaa Boder, opstillede rundt om paa Markedspladser eller i Smaabyer; snart udleverede de paa de saakaldte Kagefester Prisbelønninger for de bedste Kager og Godter, og mens Folk nød de fremstillede Lækkerier, holdt Stemmeretskvinder korte Foredrag for dem.

Kvikkest blev Agitationen vel nok dreven i San Francisco, hvor Modstanden var størst, der hvor Monopolerne og Whiskyfabrikationen har sit Sæde og i Kraft af Rigdommen kunde paavirke de mindre heldige Dele af Befolkningen. Her maatte Kvinderne udfolde deres største Snille. — Lad os gaa et Sving ned ad San Franciscos Gader. Overalt møder Øjet Opslag fra Kvinderne — paa Plakatsøjler, paa Lygtepæle, paa Vogne, paa levende Plakatbærere.

De handlendes Vinduer straaler i Stemmeretsfarverne — hvidt og gult; skiftende Billeder viser Træk af Kvindens Liv, paa Gadehjørner holder Automobiler med kvindelige Orkestre, der kalder Mængden til for saa i glødende Ord at tale om Kvindens Stilling og hvad Friheden vil bringe. — Og hvad er det? Langt nede i Gaden svinger et mægtigt Optog frem, som allegorisk fremstiller Arbejderens Liv — skønnest i det hele er Kvindernes blomstersmykkede med 6 hvide Heste forspændte Vogn, fyldt med Børn, der bærer Bannere med Indskriften: »Giv min Mor Stemmeret!« Et andet Sted et Karnevalsoptog, iblandt de smukkeste var ogsaa her Kvindernes. Det forestillede et Skib, smykket fra øverst til nederst med gule og hvide Blomster, overalt udslyngedes der lange, hvide Crepebaand med Mottoer om »Kvindevalgret«. — Et lille Træk viser Amerikanerindens Slagfærdighed: En Kvinde forestillende Retfærdighedens Gudinde skulde have staaet til Rors i Skibet, uheldigvis var hun ikke kommet, da Toget skulde afgaa, en af Valgretskvinderne udbrød da under Forsamlingens Jubel: »Det gør ikke noget, Retfærdigheden har aldrig været ved Haanden, naar Kvinden trængte til den«. Ogsaa Luften dirrede af Raabet: »Giv os Valgret« — fra alle de traadløse Telegrafstationer ud til Skibene i Havnen, ja 400 Mile ud i rum Sø.

Enhver Mulighed forstaar de at benytte. Aviserne fyldes med Artikler om Sagen — oversat i alle mulige Tungemaal selv kinesisk — og da den ny kinesiske Koloni fra sin Styrelse faar Befaling til at stemme mod Kvinderne, svarer disse med Opraabet: »Kaliforniske Mænd. I vil da ikke tillade Konfuciuses mandeløjede Sønner at bestemme vort Lands Styrelse«.

Og tog man med Toget ud i Landet, saa mødte man ogsaa der de opfindsomme Stemmeretskvinder. Smaa gule Vimpler i Kupevinduerne viste, hvor de var, og faa Øjeblikke efter, at Toget havde sat sig i Bevægelse, var Diskussionen i fuld Gang.

Paa Gærder langs Jernbanelinier og Landeveje stod fikse Plakater, der mindede om den 10. Oktb.

»Men,« spørger De vel, »hvorfra kom Pengene til denne vældige Agitation?« — Fra alle Egne i Amerika, overalt havde Kvinderne bragt store Ofre, her var det en Fasteuge hist en Fornøjelsesuge, hvor man afholdt smaa Selskaber og tog en ubetydelig Afgift af Deltagerne for, hvad der blev budt i Retning af aandelige og materielle Nydelser. Mange Steder opførtes Skuespil eller Forfattere oplæste deres Værker til Fordel for Kaliforniens Kamp, eller Penge blev ligefrem samlet ind, en Dame gav saaledes 9000 Kr., en fattig Enke sendte 6 Kr. og fortalte, at hun havde sparet i Maaneder for at kunne skænke dem til en Sag, der først og fremmest var de Fattiges. — En Kalifornierinde gav en stor Sum og sagde: »Min Far var blandt dem, der forfattede den Lov, som udelukkede Kvinderne, maa jeg gøre mit til at rette hans Fejltagelse.«